प्राप्तौ प्राप्त्यर्थं ॥२९॥ इति अनुशासनपर्वणि नै०भा० सप्तमोऽध्यायः ॥७॥ ॥छ॥ केपूज्या इत्यादिना पूर्वोक्तधर्मान् विवृणोति तत्रापि चक्षुर्दद्यादित्यादिना आतिथ्यं कर्तव्यमुक्तं तद्विवृणोत्यध्यायेन ॥१॥ यदमुत्रेह च हितं तद्वदेति शेषः ॥२॥ ब्रह्म आनंदात्मा स्वर्गः सत्यसंकल्पत्वादिसिद्धिः तपः स्वाध्यायो साधनं यस्य स्वर्गस्य यस्तमात्मानमनुविद्य विजानाति सर्वांश्च लोकानाप्नोति सर्वांश्च कामानिति श्रुतेः सस्वप्रत्ययः ॥३॥४॥ अक्षरं ब्रह्म तद्विदां ॥५॥ हंससादृश्यं क्षीरनिरयोरिवात्मानात्मनोर्विवेचनात् ॥६॥ नृपतौ नृपतेः समीपे उच्चारिताः ॥७॥

इत्येतदृषिणा प्रोक्तमुक्तवानस्मि यद्विभो ॥ शुभाशुभफलप्राप्तौ किमतः श्रोतुमिच्छसि ॥२९॥ इति श्रीमहाभारते अनुशास० आनुशासनि० दानधर्मे कर्मफलिकोपाख्याने सप्तमोऽध्यायः ॥७॥ ॥छ॥ युधिष्ठिर उवाच केपूज्याः केनमस्कार्याः कान्नमस्यसि भारत ॥ एतन्मे सर्वमाचक्ष्व येभ्यः स्पृहयसे नृप ॥१॥ उत्तमापद्गतस्यापि यत्र ते वर्तते मनः ॥ मनुष्यलोके सर्वस्मिन्यदमुत्रेह चाप्युत ॥२॥ भीष्म उवाच स्पृहयामि द्विजातिभ्यो येषां ब्रह्मपरं धनं ॥ येषां स्वप्रत्ययः स्वर्गस्तपः स्वाध्यायसाधनं ॥३॥ येषां बालाश्च वृद्धाश्च पितृपैतामहीं धुरं ॥ उद्वहंति न सीदंति तेभ्यो वै स्पृहयाम्यहं ॥४॥ विद्यास्वभिविनीतानां दांतानां मृदुभाषिणां ॥ श्रुतवृत्तोपपन्नानां सदाक्षरविदां सतां ॥५॥ संसत्सु वदतां तात हंसानामिव संघशः ॥ मंगल्यरूपा रुचिरा दिव्यजीमूतनिःस्वनाः ॥६॥ सम्यगुच्चारिता वाचः श्रूयंते हि युधिष्ठिर ॥ शुश्रूषमाणे नृपतौ प्रेत्य चेह सुखावहाः ॥७॥ ये चापि तेषां श्रोतारः सदा सदसि संमताः ॥ विज्ञानगुणसंपन्नास्तेभ्यश्च स्पृहयाम्यहं ॥८॥ सुसंस्कृतानि प्रयताः शुचीनि गुणवंति च ॥ ददत्यन्नानि तृप्त्यर्थं ब्राह्मणेभ्यो युधिष्ठिर ॥९॥ ये चापि सततं राजंस्तेभ्यश्च स्पृहयाम्यहं ॥ शक्यं ह्येवाहवे योद्धुं न दातुमनसूयितं ॥१०॥ शूरा वीराश्च शतशः संति लोके युधिष्ठिर ॥ येषां संख्यायमानानां दानशूरो विशिष्यते ॥११॥ धन्यः स्यां यद्यहं भूयः सौम्य ब्राह्मणकोपि वा ॥ कुले जातो धर्मगतिस्तपो विद्यापरायणः ॥१२॥ न मे त्वत्तः प्रियतरो लोकेस्मिन्पांडुनंदन ॥ त्वत्तश्चापि प्रियतरा ब्राह्मणा भरतर्षभ ॥१३॥ यथा मम प्रियतमास्त्वत्तो विप्राः कुरुत्तम ॥ तेन सत्येन गच्छेयं लोकान्यत्र सशांतनुः ॥१४॥ न मे पिता प्रियतरो ब्राह्मणेभ्यस्तथाभवत् ॥ न मे पितुः पिता वापि ये चान्येपि सुहृज्जनाः ॥१५॥ न हि मे वृजिनं किंचिद्विद्यते ब्राह्मणेष्विह ॥ अणुवा यदि वा स्थूलं विद्यते साधुकर्मसु ॥१६॥

॥८॥९॥ अनसूयितं असूयावर्ज्यं यथा स्यात्तथा ॥१०॥११॥ ब्राह्मणकः कुत्सितब्राह्मणोपि यद्यहं स्यां तर्हि धन्यः किमुत कुले जातः ॥१२॥१३॥१४॥१५॥ वृजिनं संकटं फलाशेति यावत् पूज्यत्वादेवतान्पूजयामि न तु फलायेत्यर्थः ॥१६॥

Digitized by Google